

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ
АМЕРИКИ. ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода“: BErgen 4-0237 — Тел. V. H. Союз: BErgen 4-1016
4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES FIVE CENTS ELSEWHERE
OF AMERICA.

ЦІЛА НАЦІЯ ПІДЧИНЕНА КОМІСІЇ ЛЮДСЬКОЇ СИЛИ

ВАШИНГТОН. — Пол МекНот, голова комісії людської сили, котрій президент надав недавно надзвичайні права, мав пресову конференцію, і на ній представникам преси сказав, що відтепер ціла американська нація, себто кожна здорова особа, підлягає комісії людської сили. Та комісія буде користуватись фізичною і умовою енергією всіх осіб, ставлячи їх там до праці, де уважатиме за відповідне. Першусього та комісія буде засобляти відповідними людьми збройні сили Америки. Опісля вона буде засобляти військовий промисел і фермерство робітниками. Вона також буде переносити людей з цивільного промислу до воєнного, як теж буде переносити людей з одної околиці, до другої, так, як буде уважати за відповідне. В діяльності людської сили Америка тепер буде мати план, регульований і виконуваний одним центром. Всі люди муситимуть підчинятись тому плану, стаючи свого роду цивільними воюками в тій тотальній війні.

ЗАКЛИК ДО ЦИВІЛЬНОГО ПРОМИСЛУ.

НЬО ЙОРК. — Голова поборових бюр ньюйорського стейту, полк. Дермот, заявив, що деякі промисловці ще дотепер не приспособились як слід до обставин і не вишкодили на місце молодих осіб достаточне число осіб старшого віку, нездатного до воєнної служби. Внаслідок зарядження президента, що всі особи поверх 38 року життя не будуть брані до війська, велике число молодших осіб, без огляду на їх фахові здібності, мусять йти до війська. Вже в короткому часі їх будуть покликати до війська і коли фабрики на їх місці не вишкодили інших, то на тім потерплять, говорив полк. Дермот. Він також говорив, що ті чоловіки, котрі мають по 38 літ і більше, а тепер дістали покликання до армії, і є на односторонній відпустці, можуть бути звільнені з військової служби лише тоді, коли пропонуватимуть докази, що були zatrudнені в воєнній продукції. Коли цього не зроблять, то підуть до війська. Решта не буде покликувана.

СПУЩЕННЯ НАЙБІЛЬШОГО КОРАБЛЯ НА СВІТІ.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ. — Філадельфійські доки спустили на воду найбільшого боевого корабля на світі. Ним є корабель „Нью Джерзі“, що теоретично має 45,000 тон, а практично поверх 50,000. Він теж має на собі наймодернішу і найстрашнішу зброю, котру лише могла придумати воєнна техніка. Водночас того самого дня, себто сегомого грудня, в річницю японського нападу на Перл Гарбор, спущено з будівельних доків Америки 26 кораблів, в тім 15 боевих і 11 торговельних. Серед боевих, крім згаданого величезного панцирника, спущено також два великі літаконосці, декілька нищителів, субмарин і інших.

ГЕН. ГАСКЕЛ ПРО ПРОТИЛЕТУНСЬКІ СИГНАЛИ.

ОЛБАНІ. — Ген. Гаскел, що є стейтсменом, директором цивільної охорони, висказав своє обурення на певні військові кола, котрі порадили посадникови Ля Гвардії не приймати нових вказівок від ген. Гаскела відносно протилетунських сигналів. Посадник Ля Гвардія заявив, що не буде підчинятись новому розпорядковому ген. Гаскела, бо незадовго армія має видати нові сигнали для цілої Америки. Ген. Гаскел заявив, що це поради посадникови якийсь малий старшина. Бо фактично треба буде довго ждати від армії на один розпорядок відносно сигналів, просто тому, що не ціла Америка знаходиться в однаковій небезпеці відносно ворожих летунських налетів. Нові сигнали, говорив ген. Гаскел, мають дати людям час десять хвилин перед налетом ворожих літаків, щоб поховались по домах. А так, як тепер є, ті сигнали люди дісталиб щойно тоді, коли над головою вже є ворожі літаки і вже скидають на них бомби.

ВУЛИЧНА БОРОТЬБА З БАНДИТАМИ.

НЬО ЙОРК. — На вулицях Брукліна минулого понеділка вивязалась стрілянина між двома бандитами, молодими хлопцями. Джозефом Пальмою і Вінсентом Сальомі. В тій стрілянні тяжко поранено одного дитектива, Мачія, котрий зажадав від двох бандитів, як вони висідали з авто, щоб вилегітимувались. Вони замість показати легітимачі повалили його на землю і постріляли. На поміч йому прибіг поліцей, котрого бандити також постріляли. Опісля вони почали втікати автом, а за ним пустилось поліційне авто. По дорозі обі сторони відстрілювались. Поліція прострілила гумові опони і бандити мусіли спинити дальші перегони. Їх обох зловлено.

ІНАВГУРАЦІЯ ДЮІЯ.

ОЛБАНІ. — Нововибраний губернатор ньюйорського стейту, Томас Дюї зарядив, щоб не влаштовувано паради з нагоди його інавгурації. В той спосіб стейт заощадить \$25,00.

Український Народний Союз Вложив у Воєнні Бонди ще \$200,000

ДЖЕРЗІ СІТІ. — На нарадах головного виконавчого комітету У. Н. Союзу, що відбулись 5 грудня б. р., рішено закупити воєнних бондів на суму \$200,000. При тому зазначено, що У. Н. Союз мав уже закупити американських державних і воєнних бондів на суму \$1,645,500, а канадійських державних і воєнних бондів на \$55,000. Загально У. Н. Союз має воєнних і державних бондів на суму \$1,900,500.

ПРИЗНАННЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ ДИПЛОМАТИЧНОЇ СЛУЖБИ

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвельт і секретар стейту Кордел Гол вислали з нагоди наадходячого Різдва листи і депеші до різних американських дипломатичних центрів по цілм світі і в тих листах висказують американським дипломатам та консулам признание за їх сумлінну, розумну і корисну роботу для Америки. Стоячи в тісному контакті з даним краєм, говориться в тих листах, вони студіювали місцеві відносини й опісля радили департаментови стейту, що треба зробити, або з уповваження цього департаменту сами це виконували. — Окреме признание в офіційнім органі департаменту стейту дано радникові американської амбасаді в Віші, Мурфієві, за ту дипломатичну підготовку, яку він виконував в напрямку окупації Північної Африки. Ця дипломатична підготовка заощадила чимало крові і облекшила американсько-бритійським військам окупацію Північної Африки.

ГАЛИФЕКС ЗАКЛИКАЄ ДО ЄДНОСТІ

БАЛТІМОР. — Бритійський амбасадор лорд Галифекс виголосив промову, в котрій говорив, що агенти держав осі пробують викликати розкол поміж Америкою і Британією. А це відбилось дуже зле на дальшій веденні війни. Перемога в цій війні і розумне та справедливе замирення світу залежить від порозуміння і єдності поміж союзниками, говорив він. Галифекс також згадував ті недавні часи, в котрих ворожі агенти інспірували гостру критику політики президента Рузвельта і політики Британії та штовхали оба краї до певних шкідливих вчинків. Президент Рузвельт і прем'єр Чорчил, говорив Галифекс, приймали критику мовчки і не дались спровокувати. Галифекс теж говорив, що не має нічого проти здорової критики на поступовання всіх союзників, але та критика мусить бути конструктивна, а не нищільна. Ця війна буде тяжка і довга, говорив він, тому саме згода і порозуміння є такі konieczні.

В Югославії Повстанчі Війська Розпочали Нові Наступи на Вояка

ІСТАМБУЛ (Туреччина). — Правильні війська, як і повстанчі, що є під командою ген. Мігайловича, розпочали нову офензиву проти нацистських і фашистських наїзників. Вони атакують в першу чергу німців та італійців, а далі мадярів і болгар, що позаймали деякі території бувшої Югославії. Американський кореспондент, Рей Брок, подає в газеті „Нью Йорк Таймс“ широкий опис нових югославських успіхів, які приписує головню четникам, що втратили в тих боях Петара Філіповича і Міліутина Сіміча, двох найспосібніших помішників ген. Мігайловича.

В БОЛГАРІЇ ВЕЛИКЕ НЕВДОВОЛЕННЯ

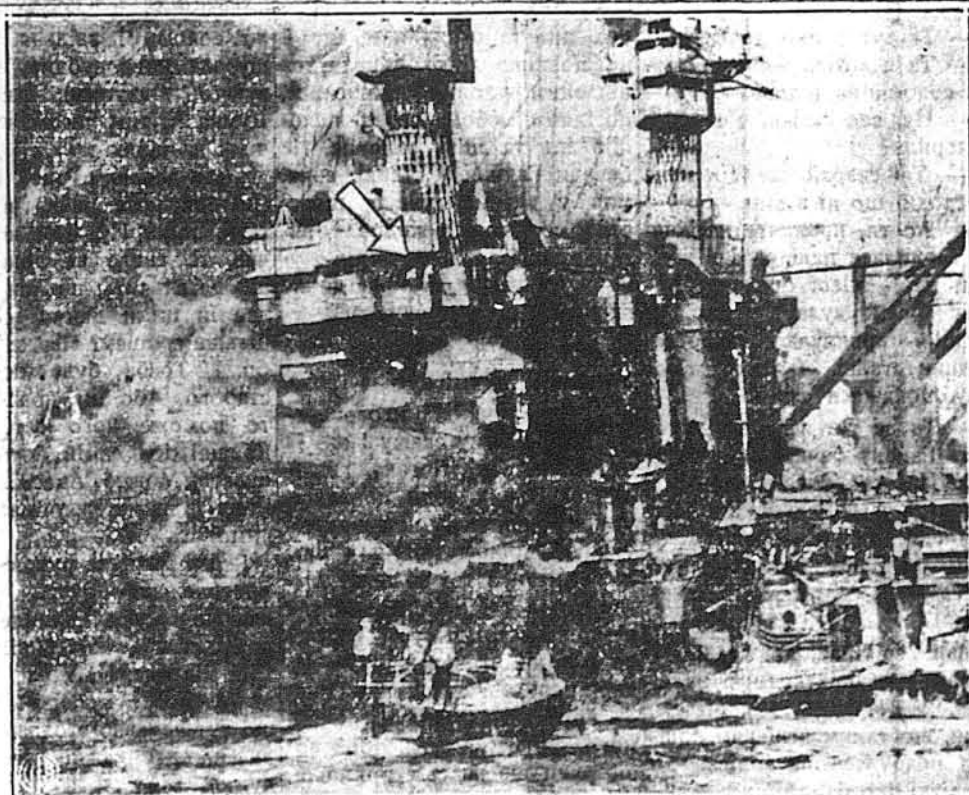
БЕРН (Швайцарія). — З німецьких джерел доносять, що в Болгарії влада береться за гострі міри проти населення, що бунтується, бо невдоволене з війни, якій не видно кіця і яка не дає Болгарії найменшого вигляду на вигру.

БРИТАНІЯ МАЄ ДОСИТЬ ПОЖИВИ

ЛОНДОН. — Ту зиму переживає Англія у спокою, коли іде про поживу. Те, що є на складі, вистарчить для населення на кілька місяців. Таке подає уряд.

НАЦІСТИ СТАВЛЯТЬ ОПІР

МОСКВА. — З советського фронту нема нічого особливого. Стверджується, що советська офензива дещо припинилась, бо як під Ржевом, так і під Сталінградом та на Кавказі, можна завважити сильний німецький опір.

ЗАТОПЛЕННЯ БОЕВОГО КОРАБЛЯ. — На передньому тлі великий американський воєнний корабель „Вест Верджинія“ горить по нападі японців на Перл Гарбор рік тому назад. Зараз за ним воєнний корабель „Тенесі“, вже спочиває на дні залуви. Цю світлинку, зняту фотографами американської воєнної фльоти в день нападу, дозволено публікувати щойно тепер. Стрілка показує, що на чердаках горючого корабля ще знаходяться моряки. Шкоди, завдані цим кораблям у нападі, вже направлено, і вони тепер далі повнять свою службу в воєнній фльоті.

ЯПОНІЯ БУДЕ ПОКАРАНА І ПОЗБАВЛЕНА НА УСІХ ЗАГАРБАНИХ НЕЮ ЗЕМЕЛЬ

ЛОНДОН. — Не буде найменшого милосердя супроти Японії за її зрадливий напад, заявив Вінстон Чорчил, британський прем'єр, у роковини загартбання японцями Гонг Конгу і Малаї. Він підкреслив, що сили Об'єднаних Держав зростають з кожним днем, та що вони постійно натискають на Японію, і то так довго, поки вона не буде розгромлена і покарана за зраду та позбавлена тих злих сил, що нею правлять. Далі Чорчил заявив, що вже минули ті часи, коли „ми себе обороняли, коли нас було мало, та коли ми були зле виєквіповані“. Тепер уже все готове до наступу, казав британський прем'єр.

ЯПОНСЬКА САМОХВАЛЬБА.

ТОКІО. — Японське радіо передавало урядове звідомлення про вислід дотеперішньої війни з Об'єднаними Державами. В першу чергу зазначено, що „вже є на морі“ нові панцирники і літаконосці, хоч з звідомлень Аліантів виходить, що ніхто ще тих нових японських кораблів не бачив. Далі подано про японські втрати: 40 воєнних кораблів і 65 торговельних, а 22 ушкоджених. Це якраз на половину менше, як счислили японські втрати Об'єднані Держави, що подають 129 японських кораблів як затоплених. Замітне, що радіо нічого не згадало за останні японські невдачі на Алеутських островах, в Гвадалканалі і Новій Гвінеї, а тільки заповіло довгу і завзяту боротьбу. Тому візвано населення до дальших жертв, бо „є загрожене саме існування Японії“. Як втрати в людях поза Китаєм подано: 21,166 вбитих і 42,577 ранених. Це до 1 листопада. Знову секретар марини Накс подає, що Японія має на всіх театрах війни 250,000 вбитих. Далі Японія нараховує, що Аліанти мають 51,000 вбитих і 303,000 полонених. В Китаї, каже радіо, вбито 280,000 китайців, а полонено 23,000.

АМЕРИКАНСЬКІ ІНТЕРНОВАНИ В НУДЖІ.

ЛОНДОН. — Американські горожани, що їх захопила європейська війна в Бельгії, Польщі й Франції, є інтерновані в якійсь старій палаті в Німеччині. Вони тяжко хорують. Бракує їм поживи і одягу.

ДАРЛЯН ЗАГРОЗОЮ ДЛЯ АЛІАНТІВ В ФРАНЦІЇ КАЖЕ, КАТРУ.

ЛОНДОН. — Боротьба Вільних Французів проти адмірала Жана Франсоа Дарляна прибрала ще більшої гостроти, коли виступив проти нього ген. Жорж Катру, що щойно прибув з Африки до Лондону. Він сказав журналістам, що Дарляна треба позбавити влади і йому недовіряти, бо він є „троянським коном" і може кожної хвилини звернутись проти Аліантів. Як довго командує французькими частинами, Аліанти є постійно в небезпеці. Ген. Жіро звернувся до німецьку небезпеку в Тунісі, як теж і на те, що Німеччина може кожної хвилини напасти на Еспанію і загрожувати Аліантам з заходу. А французькі колонії, що є під Дарляном, ще досі не виповіли війни „Осі“. Жіро каже, що він не має найменшого довіри до Дарляна, та що він мусить бути усунений, якщо французи мають перейти на сторону Аліантів.

СОВЕТИ ТЕЖ ПРОТИ ДАРЛЯНА.

ЛОНДОН. — Советський амбасадор, Іван Майський, мав відвідувати кілька разів на протязі тижня Антона Ідена, британського міністра закордонних справ, і питати його вияснення щодо адмірала Дарляна.

ДАКАР БУДЕ ОТВОРЕНИЙ ДЛЯ АЛІАНТІВ.

АЛЬЖІР (Північна Африка). — Ціла Французька Західна Африка враз з пристаню і морською базою в Дакар піддалася під владу адмірала Дарляна і є до розпорядимости Аліантів. Таке заявив ген. Двайт Айзенговер, начальний командант аліантських військ в Північній Африці.

ВИЛКІ ДОМАГАЮТЬСЯ СВОБІДНОЇ ДИСКУСІЇ В СПРАВІ МИРА.

ЛОНДОН. — „Ди Лондон Івнінг Стандарт“ помістив статтю Вендела Вилкі, в якій він атакує американську цензуру за те, що вона не дозволила йому критикувати становище адмірала Дарляна. Далі каже, що цензура не дала йому теж змоги дискутувати про воєнні цілі. Він є тої думки, що коли тепер, коли є війна, не прийдемо до порозуміння в справі мирової програми, то потім усе розібеться. Каже, що Злучені Держави „покинуть міжнародну економічну і політичну кооперацію" в такий самий спосіб, як це сталося по першій війні. Казав, що політики приходять і відходять, а нарід остає і тому треба обговорювати такі проблеми з загальом. Ще заявив, що звичайно та партія, що є горю підчас війни, по війні відходить від влади. Тому і з того боку важне, щоб якнайбільше людей знало про такі важні проблеми як мирові цілі.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошується хоча мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Повноцінне число три центи.		Three cents a copy	
На рік	\$6.00	One year	\$6.00
На пів року	\$3.25	Six months	\$3.25
На три місяці	\$1.75	Three months	\$1.75
Число з суботи (з англійською)		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.00	One year	\$2.00
На пів року	\$1.25	Six months	\$1.25
В Джерсі Сіті і Заграницю:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$9.00	One year	\$9.00
На пів року	\$4.75	Six months	\$4.75
На три місяці	\$2.50	Three months	\$2.50

НОВИЙ НАСТРІЙ

У минулу неділю просто по всій Америці замарковано різними способами річницю скритого нападу Японії на Перл Гарбор. Газети написали відповідні статті, радіо владштували спеціальні програми, громадянство обходи. В одній місцевій параді в Нью-Йорській ділянці Брукліні з того приводу взяло участь 10,000 осіб. Все замітили, що в усіх тих святкуваннях не було слідно нарікань на важку долю, не було нехоти до боротьби, а було тверде рішення довести що війну до переможного кінця й самопевність, що вона мусить скінчитися зломанням ворога.

Немовби для кращого замаркування стану воєнного настрою, що проявився в першу річницю Перл Гарбора, треба замітити з спеціальним притиском, що в навічере річниці американський уряд видав нарешті повний рапорт про втрати, які Америка понесла від зрадницького нападу Японії на Перл Гарбор у цей злопам'ятний ранок 7. грудня 1941. Досі повного рапорту уряд не давав, щоб не дати ворогові інформації, яку він хотів мати для вироблення планів дальшої кампанії проти Америки. Тепершній повний рапорт розкриває кольосальні втрати. Не вчислюючи менших човнів, у Перл Гарборі було вчас нападу 86 кораблів американської тихо-океанської флотії, і просто кожний з тих кораблів був ушкоджений. Крім цього Америка втратила майже всі літаки, що попали під ворожий обстріл. Була це справді поважна поразка.

Однак, не дивлячися на цей рапорт, Америка відсвяткувала річницю закінчення першого року війни в добром настрою. До цього люди, що подорожують по краю, помічують загальну тенденцію не вірити добрим вісткам, припускати, що справа маєтись гірше, ніж подають офіційні комунікати власного уряду. І знову не дивлячися на те, що маси припускають, що справи маютьесь гірше, ніж їм подає уряд, і не дивлячися на те, що з усіх боків підносяться домагання до уряду не закривати ніякої злої вістки, а подавати її негайно народові, в цьому народі не панує прибитий дух, а піднесений настрій. В цьому просто загально поширена віра, що, якби важка ця війна не була, то американський народ її видержить. У ньому є самопевність, що, якби сильні не були вороги, американський народ їх переможе, бо в ньому є на це відповідна сила. Словом, цілий народ переповнений новим оптимізмом. Цей оптимізм то не стара самопевність, нічим не оправдана, а випливаюча з незнання сил ворога. Це новий оптимізм, що знає вже силу ворога, однак вже знає теж і свою силу, бо змірився з цим ворогом і на полі продукції й на полі бою, на морю, в повітря, а останніми тижнями й на сушах. Є це довіря народу, що від дефензиві перейшов до офензиві.

ІВАН ФРАНКО

Основи Суспільности

Повість

— Ну, та й слухай же. В нашого ксьондза...
— В котрого?
— Та у старого, того, що тут ув офіцині живе. В нього є гроші. Великі гроші.
— Е, в шпаркасі!
— Те, що у шпаркасі, то окремо. Але є й готові. Він їх усе переховує, шодень в інше місце. Купує тут, купочку там. Я його давно вже підстерігаю, та осторожний, опир! А найбільше пєс на перешкоді. Все, як тільки я трохи наближуся, пєс почує і сполошить старого. Але одну купочку я таки вже цапнув.
— А багато?
— Параско! Параско! — роздався в тій хвилі з кухні голос Гапки. А що за тебе Бог забув і всі святі, як ти про роботу пам'ятаєш! Параско!
— Ой, лишенько! — скрикнула Параска, почувши у стайні легкий шелест і знаючи добре, що Гадинка одним скоком був уже на поді, а другим кризь діру в даху вискочив у сад. — Мене Гапка післала по дрова.

Вага Африканського Фронту

Замітне, що така важна під військовим оглядом фігура як Еріх Людендорф, що керував стратегією німців у першій світовій війні, заповів, що судба нової світової війни буде вирішена — в Африці. Чи так дійсно станеться, годі сказати. Але що американська офензива в північній Африці, заініційована през. Рузвелтом, зробила заповідь Людендорфа дуже актуальною, це вже правда. Мабуть і тому Німеччина кинула відразу нові значні сили, стягнувши їх з советського фронту, щоб за всяку ціну відержатись в Африці, хоч на клаптику землі. Зокрема щоб вдержати пристань Бізерту в Туніс, бо цей африканський скравок вважається від непамятних часів майже Європою, себто продовженням Сицилії, згл. Італії. Втратити цей скравок, значить мало що не те саме, що втратити Сицилію та Італію. А про те останнє тепер іде. Це ясно хочби з того, що говорив британський прем'єр Чорчил. І нема сумніву, що стратегія американського Айзенговера змагає до того, щоб зайняти Бізерту і Туніс тільки на те, щоб звідтам лекше й скорше дістатись на європейський терен через захоплення Італії. До цього самого змагає і восьма британська армія, що вже стоїть в Лівії перед останньою оборонною брамою ген. Ромеля в Ель Альгені.

Очевидно, що Совети мають тепер дуже добру нагоду пробити німецький фронт під Ржевом, чого не змогли минулої зими, а тим самим віднести величезну перемогу над стратегічним оглядом. Подібне може тепер статись теж під Сталінградом. Але навіть в такому

випадку, себто, колиб сталось одно й друге, та якщоб німецькі сили не зістали на советськй фронті цілком розторощені, і такі воєнні успіхи не мали того значіння, що вигнали б, "Осі" з Північної Африки.

Ось тому німці так поспішають з допомогою африканськйому фронтові. Бо, не зважаючи на постійні затоплювання транспортних кораблів, "Осі" в Середземному морі таки видно, що німці в Африці зістали сильно скріплені. Це їм не так тяжко осягати, бо резерви для скріплення знаходяться недалеко. Знову Аліянтам приходить довозити навіть газоліну літаками. А щоб довести гармати і воєнків з Америки чи Англії на поле бою, то треба перебути серед небезпек дорожю яких десять разів довше від того, яка віддаляє Італію від Африки. А говоримо про Італію тому, бо Німеччина вже завалила Італію своїми військами і літаками, готуючись стрінути дві несподіванки: Аліянську офензиву в Африці та есентуальний бунт італійського населення і війська.

В Африці прийде ще до дуже завзятих боїв. І ще може прийти не одна неприємна і болоча новина. Перед тим нас остерігає сам Вашингтон. Та це буде тривати тільки так довго, поки Аліянти не скріплять своїх сил до тої міри, щоб можна було ворога зліквідувати раз назавжди. Нема найменшого сумніву, що це станеться. А тоді, дуже можливо, здійсниться те, що заповів Людендорф, що може не припускати, що його заповідь буде — новим німецьким розгромом.

Англія Перед Суспільними Реформами

Кожного цікавить те, як буде виглядати життя по війні. Суспільний лад матиме безпосередній вплив на кожного чоловіка зокрема. Від того суспільного ладу залежатиме, чи будемо мати знов безробіття, чи вже його не буде. Чи прийдеться нам знов обтовкати вулиці в погоні за працею, чи ні. Чи буде знов те саме, що було підчас економічної депресії, коли то магазини були завалені різними добрими, а компанії банкрутували з надпродукції; водночас мільони людей терпіли коли не голод, то різкі браки.

Від того будучого ладу та

кож залежить, чи буде в нас те, що вже сталось в Советах, де все перебрала держава. Во-на там рішає, що треба людям, а чого не треба. Рішає про смак людей до різних речей, про бажання користуватись ними. Про скількість тих речей — по кілько, та кому вони мають припадати. Вона теж рішає про все в кожній галузі народного господарства, а пересічний чоловік мусить лише пристосовуватись до цього рішення. Звичайний громадянин, що має, наприклад, якісь купецькі здібности, в советськйму устрою і не може мріяти, щоб відкрити якусь свою влас-

поганим та огидливим, що їй повинно було виявлятися під оцим чудовим, темноснім, погідним небом, серед пахоців лип та співу солов'їв. Не бачачи Гадину у стайні, вона, мов у нетямі, почала шелестіти соломом в жолобах, заглядати в засіки та поплід жолоби, шукаючи, чи він де не сховався. Далі зупинилася.

"І пощо я властиво його шукаю?" — міркувала вона. — "Чого мені від нього треба? Що я йому скажу і що їй можу сказати? Погань, гниль, огида! В них вони почалися, у них родилися, у них живуть, у них і пропадуть. Чи я маю їх виымати з тої калюжі? Навертати з тої дороги, що так відповідає їх натурі? О, ні, чорт із ними! Нехай ідуть, нехай бредуть! Аджеж обоє вони — його діти, моего мучителя, моего тирана! Аджеж обоє вони, заки ще на світ прийшли, вже були наругом для мене, вже помагали рвати мою душу, нівечити мою честь, мое добре ім'я! Нехай ідуть тою дорогою огида й ганьби! Я їх певно спляти не буду!"

І вона взяла з жолоба стеб-

ну крамницю, збудувати якийсь свій власний бизнес. Людина з технічними склонностями не може мріяти про заложення якогось варстату, якоїсь фабрики. На кожній ділянці, плянування, ініціатива, рішення — застережені для високих представників уряду, а звичайному громадянину не лишається нічого, лише покійро підчинятись тим рішенням, або, для протесту, лягти серед вулиці і сконати з голоду.

Всі культурні краї нині застановляються над тими реформами, котрі малиб усунути недобрі сторони старої капіталістичної системи, а залишити добрі. Котрі малиб задержати для всіх громадян найбільше коло свободи для вияву їх індивідуальної ініціативи та їх здібностей; а водночас, щоб зв'язали всіх громадян такими постановами, які не допускали б до великих ріжниць у розділі економічного добра, а накопиченні сили в одних руках, та заздальгидь усували б ті причини, котрі ведуть до економічних криз і до безробіття.

Недавно перед англійським парламентом виступив з дуже відважною пропозицією англійський економіст сер Вільям Беверидж та предложив план, на основі якого по війні англійська нація в усіх її суспільних шарах дісталаб пристойне матеріальне забезпечення.

Цілий той план опирається, як сказав сам сер Беверидж, на чисто оригінальний англійський думці, а саме на засади суспільного забезпечення. Всі громадяни малиб сами за себе платити досить високі вкладки об-безпечення й опісля за ті вкладки діставалиб в кожній потребі свого життя належну піддержку від уряду. Вони діставалиб досить високу піддержку на час безробіття. І діставалиб її не так, як в Америці, впродовж кількох місяців, але цілий час свого "безробіття". Колиб, однак, показалося, що хтось без роботи залишається занадто довго, то він мусів би вступити до державної школи, де навчилиб його іншого ремесла і примістилиб в іншій галузі промислу. Також досить високі пенсії діставалиб люди на старі літа, колиб їм прийшлося відійти на спочинок. Право до тих пенсій малиб по рівній часті також жінки, і то навіть тоді, якщоб розвелися з чоловіками. Сер Беверидж подружує пару трактуює як цілість, як одну економічну одиницю. Діставалиб люди також піддержку з уряду на кожний інший надзвичайний випадок в своїм житті, себто на час хороби, на похорон, на різні нещасливі випадки, жінки діставалиб на порід дітей, і т. п. Спеціальні під-

до соломи і звільна перекушувала його зубами, виплюючи відкусені шматочки. Думка її, тим часом, перескочила на інше.

"Але злодога, оцей Гадин! Чи бач, уже зачав підстерігати попа. Ну, той коли зачав, то свого не покине. Та що це значить, що він обіцював їй цими днями мати ще більше грошей? Невже він мав би...? Треба буде: остергсти старого. Або ще краще... що то поможе його остергати? Краще хіба самій його циньнувати. Можеб, Адає... Та ну! Чорт із ними, з усіма! Побачимо!"

І пані махнула рукою, немов прогонювала якусь уперту, влазиву муху, і швидко в хідом виийшла із стайні, в котрій півсумерк і тепле ще повітря, повне випарів худоби, що тут недавно стояла, навіва-ла на неї важкі, неприємні думки.

(Дальше буде).

ВПISУЙТЕ СВОІХ ДІТЕЙ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ І В ТАКИЙ СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧЬТЕ ЇХ БУДУЧИНУ.

держки діставалиб також малолітні діти і вдови. Одним словом, держава заопікувала-сь кожним живучим чоловіком в краю, без огляду на його соціальне становище. Це значить, що всі люди, бідні і багаті, звичайні і лорди, мусилиб платити такі самі вкладки, а опісля всі моглиб побирати від держави підмоги, якщоб цього хотіли. Ніхто не мав би права закинути якомусь багачеві, а-бо лордові, що він побирає безробітневу ренту, коли він попередньо вплачував сумлінно вкладки на ті ренти. Плачен-ня вкладок, як сказано, відбу-валосяб головню з боку самих людей, але також до певної міри з боку працевдавців.

Як бачимо, в тім плані нема німогосько з комунізму, хоч дехто той план заздальгидь на-звав "шляхом до Москви". На-впаки, в тім плані залишено широке коло для індивідуаль-ної творчости чоловіка, та для творення економічного майна індивідуальним шляхом. Також застережено чимало місця для суспільного вивиснування чи ріжничкування. Одним словом, вповні пошанувано духа люди-ни, а всю увагу звернено на дійсне лихо, а саме — на бо-ротьбу з нуждою; щоб серед багатства не було людей, котрі не мають що їсти й журяться, як прокормити себе та родину.

З економічного боку, цей план опирається всеціло на щадженні. Себто на засаді, що — "ніні я зужию чогось мен-ше, зате матиму більше в кри-тичній хвилі". Держава зму-шує кожного громадянина в часі його продуктивних літ за-ощадити бодай на стільки, щоб він міг пережити опісля в тяжких часах. Але коли підчас своїх продуктивних літ якийсь

До Польсько-Українських Відносин

До порушеного польсько-українського питання "Нови Св'яст" питання польсько-українського порозуміння можнаб додати ще те, що саме тепер написав "Канадський Фармер" (з 2. грудня) в статті "Відносно польсько - українського питання". Між іншим пишеться там таке: Польська нація, так як всі інші нації, безперечно має право існувати вільно на демократичних засадах само-визначення. Але вона не має права до більшої свободи і самовизначення, як його мають інші народи. Сім мільонів українців, які находилися під Польщею на протязі двадцять літ перед війною, рівнож ма-ють право на цей демократи-чний привілей. З цим польсь-кий уряд, який він не був би, мусить погодитись.

Для дійсного скріплення ми-ра відбудована корінна Поль-ща мусить піти на уступки у-країнському населенню. В про-тивний випадку на сході Евро-пи постійно загрожуватиме політичний розрив. З недово-лення українців далі користа-тимуть вороги Польщі, які підбунтовуватимуть постійно невдоволений український еле-мент проти неї. З певністю, це не доведе до скріплення Поль-щі. Лише тоді, коли поляки признають Східній Галичині, Волині, Поліссю, Холмщині і Підляшчю свободу, Польща зможе існувати як сильна дер-жава, без страху, що їй кож-ної хвилі загрожуватиме упа-док.

Про ісенітницю "од моржа до моржа" Польща мусить за-бути; рівнож мусить вона за-бути про своє завойовницьке "моцарство", яке не раз в ми-нувшости доводило її до обез-силення і остаточного упадку.

Для загального добра демо-кратичного світу, повторюємо, Польща мусить піти на уступ-ки українцям і погодитись з ними, як рівний з рівним, а не як вищий з нижчим. Певне політичне співжиття між славянськими народами є конечно потрібне. Але ця коо-перація не може бути подібна до такого "спульництва", якого Польща домагалася від укра-їнської меншости перед світо-вою війною. На тій основі співпраця є неможливою, не-мислямою.

Підкреслимо — славянські народи мусять по війні створити сильний блок проти германського імперіалізму, який постійно загрожуює східній Європі. Але цей блок мусить

чоловік забажає витворити більше, то тим краще для нього, яктеж для цілої суспільности, бо всяке нове матеріальне багатство збагачує не лише його творця, але цілу суспільність. Тут не зв'язано людям рук.

Засада щадження не є нова. Вона відома з найдавніших ча-сів. Відома історія з Йосифом і його сімома товстими та сі-мома худими коровами. Але в старих часах щадження відбу-валося в матеріалах, а не в гро-шах. Люди складали в шпихлі-рах зерно і тим зерном корис-тувалися, як прийшли голодні роки. Нинішнє щадження від-бувається на зовсім новій за-саді: щадять не хліб, одержу, у-меблювання і т. п., лише ша-дять гроші. А гріш, як знаємо, має символічну, не дійсну вар-тість. Гріш задержує, а навіть підносить свою покупну силу лише тоді, коли він є все в ру-сі і коли виражений до тво-рення нових продуктів. Зріст грошевих сум, без відповідно-го зросту матеріялів, обнижує ціну гроша і обезвартує на-ше щадження. Іншими слова-ми, уряд мусить дбати, щоб у слушний час, як даний чо-ловік забажає покористуватись своїми довго щадженими гріш-ми, він міг за той символічний паперовий гріш дістати належ-ну скількість матеріяльних про-дуктів.

Щадження сталоб тоді роз-в'язкою наших економічних й політичних проблемів. Понад голову усім соціалізмам, капі-талізмам, комунізмам воно за-довольноб одно з найдавніших і найголовніших бажань чо-ловіка: дістати бодай згляду забезпечу матеріяльного існу-вання, а не спутувати волі йо-го духа.

складатися з автономних на-цій, між ними і свободної ук-раїнської нації.

Не маємо на думці ідею пан-слав'язму, комунізму, або яко-їсь федерації. Насторожемо тут лиш на те, що потрібно коопе-рації славянських народів, що-би в будучности створити сильну бар'єру, яка спинюва-ла поширення німецького ім-періалізму на схід.

В минувшости розгартіяш, який панував між словянськими націями, сприяв цьому агресив-ному імперіалізму, який, на-сичений приростом світа, плянував підбити східних на-родів.

Німці постійно згрідливо гляділи на словян, уважючи їх народами рабів, які існують лиш на те, щоб працювати для добра німецького "геррен-фольку". Цю мрію вони в те-перішній хвилі "стараться здійснити; на щастя, безу-спішно.

Для всіх словянських народів це болочий досвід, лекція, яку в будучности треба використа-ти.

Щоби словянський союз міг існувати як забородо демокра-тизму, конечно, щоб кожна держава, яка увійшла в його склад, була самостійною оди-ницею. До скріплення цієї сло-вянської бар'єри значно при-чинивсяб український нарід, якщоб інші народи признали йому право на самостійне існо-вання.

Перед війною Польща пово-дилася супроти українського народу так, як тепер Німеччи-на поводиться супроти всього словянського світу, себто з по-чуттям надмірної вишности. По-війні це почуття в поляках му-сить зникнути. Польща мусить рівнож виявити воюючим те-пер демократичну свою добру волю і признати українцям право самостійности. За цим її прикладом мусять піти й ті держави, кордони яких по ми-нувшій світовій війні зістали збільшені коштом території інших народів.

EVERYBODY

SHOOT STRAIGHT With Our Boys! BUY WAR BONDS

Проф. Микола Чубатий.

Духове Життя Українського Народу по Першій Світовій Війні

(Картини нової історії українського народу).

(10)

Зачнемо від Східної України. Організаційно та технічно справа українського музейництва в Східній Україні в перших десяти роках по світовій війні була поставлена тут найкраще з усіх українських земель. Належало діти, що в перших десяти роках більшовицького володіння й українська найвища наукова установа Всеукраїнська Академія Наук, а навіть поважна частина співробітників Народного Комісаріату Освіти були зложені з правдивих українців, гарячих патріотів, а передовсім високо освічених культурників, які користуючись державними фондами України та знесенням поміщицтва перекладали повне упорядкування музейної справи на Великій Україні.

Нагляд над всіма музеями України дістала окреме Музейне Управління при Народному Комісаріаті Освіти. Під його заряд дісталися не тільки всі дотеперішні музеї, але також всі музейні збірки, пошкоджені по монастирських резиденціях. Що не згоріло чи не знищено в часі перших днів революції, це тепер дісталося в руки зовсім покірливим тимбишам, що Музейне Управління все числилося з опінією істориків та археологів Академії Наук.

Музейне Управління видавало свій власний орган „Музейна справа“, що це появлялося в 1932 року, а потім закінчив своє життя. Всі музейні перейшли на державне утримання. Збірки відповідно поділено на предмети загальноукраїнського значіння і ті перейшли до центральних музеїв в Києві та на збірки локального значіння і ті стали завязком обласних музеїв.

Музей поділено після річних ділів і тим способом повстали музей матеріальної культури, суспільних відносин, історично-археологічний та музей культів. Крім цього повстали музей революції (очевидно більшовицької). Залежало від поодиноких управителів музеїв чи теж від „чужини“ комуністичної партії чи поодинокі музеї повинні національно освітлюючи роботу, чи вони ті мертві пам'ятки промовляли в душі рідної землі, чи вони промовляли в душі окупанта - наїзника. Все те залежало від відповідного укладу музейних збірок, об'єднуючих написів і тощо.

Найскорше стали на службу московського наїзника музеї революції та культів. Перші скоро найшлися під пильним оком членів комуністичної партії, щоб там не закрився „петлюрівський дух“, та рівночасно вони найскорше стали характер наукових та українських установ і стали пропагувати московське панування над Україною.

Музей культів стали скоро знаряддям пропаганди безбожництва на Україні і ними передовсім став інтересуватися Союз Безбожників як інструментом для ширення безбожництва. Централь Союзу Безбожників була в Москві, а головний був Ярославський. На музей безбожників стали більшовики нормально перемінити щонайкращі храми по

містах України. В Києві, наприклад, немов для свідомої профанації релігійних почувань українського народу Петерську Лавру, релігійну святість українського народу та свідка його тисячлітньої релігійної цивілізації, „перемінити на музей безбожництва. Річ природна — що це, чи пропаганда безбожництва з музеїв ставала іскра, чи більше уміркована, залежало від управи музею та так само від настирливості та активності місцевого відділу союзу безбожників.

Всежтаки в перших десяти роках зроблено на Великій Україні для збереження українських старовини дуже багато. Важним для української культури було особливо зосередження приватних великопанських і монастирських збірок в державних музеях, приступили для загалу. В перших десяти роках особливо в роках 1927—1928, коли національна свобода на Великій Україні під радянською владою була ще найбільша, розпочалися навіть поважні заходи, щоб тисячі українських історичних пам'яток, забраних колись царями з України, повернено з Московщини на Україну. Тільки дійсно відіслано.

Однак як в цілому українському національному житті так само в музейній справі прийшов по році 1930 повний розгром української культури. Період той став пануючою системою особливо по трагічній смерті комісара народної освіти Миколи Скрипника (1934), фанатичного комуніста, але всежтаки українця та протектора української культури. Від того часу на становища директорів українських музеїв дістаються не-українці, а москвичі, які відповідно пересортовують предмети музеїв, дають їм пропагандивні написи, щоб музеї стали на службу московської червоної окупації України. Арешти або самовбивства деяких із дотеперішних музейних працівників значили за собою зміну системи. Вкінці скасовано Музейне Управління музеїв України, перестала появлятися „Музейна справа“, а українські музеї підпорядковані до ділі Російському Управлінню Музейів, названому Всесоюзним Управлінням.

Давніше Академія Наук на власну руку аела розкопки по важних історичних місцевостях України, особливо над Чорним морем, на давніх грецьких колоніях, де відкрито безцінні пам'ятки грецької цивілізації на Україні; в останній час війни всі ті роботи вела вже Російська (Всесоюзно звана) Академія Наук спихаючи й українську Академію Наук до ролі пропагатора московського комунізму, про що буде мова на своїм місці.

(Дальше буде).

Чи Воєнне Подружжя Устоїться?

(Довіщення)

Аргументи проти воєнних подружж.

У відповідь на ці аргументи Дейвід Сібері звертає увагу передовсім на досвід, які з воєнними подружжями він мав ще з останньої війни. Як психолого, йому приходилося не раз, як він це казав, переживати рани, нанесені поспішними женятками у першу світову війну. На основі того досвіду твердив він, що з цих подружж навіть п'ять процентів не було щасливих. Звичайно „воєнні жінки“ нарікали повороті чоловіка з війни: „Мені важко призначитися до нього; він немовби мене й не знав, як він мене знав перед відходом на війну“, або: „він змінився й я змінилася; і я не сподівалася, що це з нами станеться“.

Далі Сібері став обмежати свою дискусію, подаючи, що саме він розуміє під воєнним подружжям. Отже він не хоче під цим розуміти тих подружж, що й так були би довершені, а тільки такі, до яких довелося або які приписида війна. Мужчина в уніформі. Він служив своїй країні. Це його зворушує. Глибоко. Дівчина, що його стрічає, теж зворушена. Вона не питається себе, чи вона зможе з ним жити довгі роки. Воєнне подружжя звязується в одному менті, і на мент, без застанови про те, що буде після. Коли на кожних сім мирних подружж двоє кінчаються розводом, то чому можна ждати від воєнного подружжя?

Я хотів би цілим серцем, аби такі подружжя могли перетримати, говорив Сібері. Я не хочу позбавляти молоді любові, однак я знаю життя, і я мушу дивитися на нього крізь розпук тисяч людей. Я признаю теж вагу, коли молодь говорить мені: „Най я маю троха часта тепер, а я заризую будучи“. Але чи кілька тижнів радості варта ставити на карту за роки муки? Я сумніваюся. Казав генерал Шермен, що війна це пекло, а я скажу вам, що нещасливе подружжя це пекло.

І подумайте про нього теж, що створює дітей. Я знав говорив Сібері, з років досвіду, що нема оточення в світі, яке витворювало би гірших громадян, більше хорих громадян, ніж розбите подружжя. Ми не хочемо наповнити цього краю тисячами розбитих людей, що живуть у постійному заворушенні в своїх власних домах.

Молоді люди, що думають про подружжя нині, повинні зрозуміти, що час повороту воєнка є періодом великого пристосування для нього; що конець війни це період перестрою світа довкола нього; і що перший рік подружжя співжиття під одним дахом є найважливішим часом для двох молодих людей, навіть учасників у добробуту. Як може воєнка, повний духового заклопотання, погіршеного економічним натиском, вертатися до жінки, котра є для нього напів чужою? Чи не було б краще для молодих людей покластися радше на свою любов, ніж на подружжя в такий час? Люди, що любляться, можуть остатися вірними собі, хоча їх розділяє широкий світ, хоча він у далекому краю, а вона дома. Вони можуть прийняти цю війну як час проби, чи їх любов правдива.

Воєнне подружжя не забезпечує любови. Воно може зніщити всякі шанси молоді до-

казати своє героїство й свою віру. Сібері закінчив свою промову закликом до молоді планувати любов і не дружитися, не вживаючи виставити любов на пробу, пробу, яка докаже її величчя.

Спроба погодити протиліт наставлення.

До цих уваг, висказаних у публічній дискусії, один міський попросив ще д-ра Паркера, що через 25 літ був порадником у подружжях трудних, додати свої уваги.

Д-р Паркер звернувся увагу на самому вступі своїх спостережень, що за його досвідом чинники, які рішення про досіх подружжя вчас війни, це ті самі чинники, що рішення про досіх подружжя вчас миру, в часи нормальності. Однак, вчас війни труднощі є багато більші й проблеми намагаються багато сильніше. Через те й молоді люди вчас війни повинні дивитися на проблеми ясніше й рішучіше думкою. Небезпека заходить, що вони можуть рішення про досіх під натиском умов, то керуючися самими почуваннями.

Далі д-р Паркер ставити кілька питань, відповіді на які можуть допомогти молодим людям розв'язувати питання воєнного подружжя в інтелегентний спосіб.

Чи мають вони певні основи до взаємного довіри? У листах воєнків і їх жінок часто можна прослідити ревниці, заздрість і підозріння. Це є природне. Взаємне довіря вимагає довгого часу, бо воно виростає з випробованого знання характеру другої людини. Тимчасом якраз часу молоді люди не мають. Чи можуть вони поставити замість цього знання, добутого часом, віру одного в друге, віру, таку сильну, щоб вона перестояла тижні без вісток, підешти тещі і знайомих?

Чи мають вони шанси розвинути спільні інтереси й товаришування?

У нормальних насі чоловік і жінка виробляють спільні інтереси, спільних приятелів, спільне таке, яке через це, що вони разом живуть у тому самому оточенні. Чи зможуть вони в воєнний час опертися на натиск оточення, відтатати одного від другого? Через таке життя жінка може набратися звичок жити незалежним життям, рішення про все сама своїм розумом. Чоловік, вернувшись з війни, може захоче бути головою своєї родини. Перед ними стане в цьому згляді важливе питання до розв'язки.

Чи мають вони розумні шанси розв'язати питання фінансові? Можливість вагітності це основні питання гроша. Між жінками воєнків є багато таких, які найшлися з односторонньою дитиною без гроша на лікарів, на рент. Є й такі, що не мають чим заплатити видатоків на шпиталь, в котрім вони родять дітей. В таких випадках на рішення дітей впливають теж родичі: чи захочуть вони допомогти дітям у важкі часи? І молоді люди повинні спитати себе: чи рішення вони на таку розважку, якби її було треба?

Чи можна добре забезпечити виховання дитини без поміч батька? Деякі молоді жінки кажуть, що вони хотіли би мати дитину, аби вона заняла місце батька, як він відійде й не вернеться. Ми му-

що війна може бути сім'я станує перед фактом, що війна може потривати довгі роки. Серед таких умов не зовсім природно, що любов матері концентрується на дитину. Вона будувала своє життя довкола неї й коли чоловік вертається додому, він почуватиметься там сторонньою людиною. Дитина справді заняла його місце. Чи хотіли б жінки вплинувати своє життя так розумно, аби щонайменше уникнути на дитину впливу чужих людей, які основні питання, на які додуму, знавля молоді люди повинні відповісти, погодившись собі в серце. Дивитися собі в серце, треба тому, бо вважати нічого не знає чужої душі, чужої вдачі, чужої заздрості. Ті, що хотіли б разом жити, відповісти на ці питання, що мають відвагу потриматися труднощам з довірям одно до другого, такі люди не потребують боятися, що вони будуть жалувати ціле життя радості одної години.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

КЕМПБЕЛ, О. — Тов. Соція, від. 218, повідомляє своїх місцевих і позаміських членів, що річні збори відбулися в неділю, 13 грудня, в годині 2. по полудні, в У. Н. Домі, 165 Гордон. Були річні звіт уряду і контроль та вибір нового уряду на рік 1943. Також було обрано домісних членів, щоб були засади свій домісний. Неприятний час, як уряди заплатити кару згідно з підписаною угодою. За уряд: М. Бурій, предс.; П. Луїв, кас.; М. Стахура, секр.

ШКАГО, ІЛЛ. — Річні збори Бр. св. Петра і Павла, від. 220, відбулися в суботу, 12 грудня, в год. 7:30 вечір, в парохіальній селі, 4950 So. Paulina St. Були звіт уряду і контроль за 1942 рік, вибір нового уряду та інші важні справи. Всі члени повинні обов'язково прийти болей рідко на рік; дайте про себе знати і покажіть свою активність до організації. Ті члени, що платять 1-ті, що хотять платити цілу річну вкачку наперед від 1. січня 1943 р., звольте зголоситися на річних зборах до секретаря і зараз в грудні заплачати. На самома більше кредиту у підписаний касі, бо і грошей на стільки нема, а секретар не буде банитися за збірку до другого нового року. За уряд: Василь Саган, предс.; Григорій Гаврилюк, кас.; Петро Жовнірчук, секр.

ШКАГО, ІЛЛ. — Річні збори Бр. св. Юрія, від. 379, відбулися в неділю, 13 грудня, в год. 12:30 по полудні, в церкві св. св. О. Ніколай при Окей і Рейс ул. Просимо членів прийти на ці збори, бо маємо важні справи до пологодження. Члени, що домісний, мають прийти і вирішити свої задоволення, аби будуть європейськими. — Петро Селько, предс.; М. Федиский, кас.; Андрій Болдирчук, секр.

ЛАНКЕСТЕР, Н. Я. — Бр. св. Василь, від. 87, повідомляє членів, що річні збори відбулися в неділю, 13 грудня, в годині 12. по полудні, в селі парохіальній при Єнісон. На цих зборах виберемо уряд на рік 1943 і пологомо інші справи. Обов'язком є кожного члена прийти на ці збори і вирішити свої доми: За уряд: Конст. Купер, предс.; Іван Окал, кас.; Микола Троїшовський, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 146, повідомляє своїх членів, що річні збори відбулися в неділю, 13 грудня, в год. 1. по полудні, в У. Н. Домі при Карпентер уллі. Просимо всіх членів прийти на збори, на яких будемо вибирати новий уряд на рік 1943. Маємо теж багато важних справ, котрі на річних зборах будуть пологожені. Буде річне справоздання урядників. — П. Андрушків, секр.

ЛІНДЕН, Н. ДЖ. — Річні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 306, відбулися в суботу, 12 грудня, в год. 7:30 вечір, 1814 Роуел ул. в С. Березі. Просимо членів і членів прийти на означений час, бо буде справоздання уряду і вибір комісії. Були вибори уряду на рік 1943. Нових членів будемо приймати без вступного до Тов. ім. Н. Союзу. Хто хотів би анітатися в члені перед зборами, то хай прийде до секретаря на 19 E. Price St., Linden, N. J. Ті члени, що не прийшли на збори, заплатити кару згідно з угодою. — За уряд: С. Береза, предс.; Андрій Андрушків, секр.

ПОСМЕРТНІ ЗГІДКИ

Для 25. жовтня 1942. померла в 56. році життя КАТЕРИНА МИШОЛОВА, довголітня членка Тов. ім. Івана Франка, від. 253 У. Н. Союзу в Луїсов, Масс. Походила із села Лагодин, пов. Неремішани, Галичина. До У. Н. Союзу вступила 1925. року. Похорон відбувся 28. жовтня при участі в синагозі, котрі служать в американській армії, 2 сина, невістка і трьох доньок, приятелів і кременів та членів і членів. В. Н. П. Іван Приступа, секр.

Для 2. грудня 1942. р. помер у 55. році життя ПАВЛО КОБЗАР, член Укр. Запорожого Тов. Дністер, від. 381 У. Н. Союзу в Нью Йорку, Н. Я. Походив із села Ольшанівка Велика, пов. Золочів, Зах. України. Вступив до У. Н. Союзу 1919. року. Номінальний поштовий у скриньку № 1 сестру Катерину. Похорон відбувся в суботу, 3. грудня 1942. з похоронного заведення Петра Яремчи до церкви св. Юрія в Нью Йорку. В. Н. П. П. Кучма, секр.

Українські Стінні КАЛЕНДАРІ на 1943 РІК

- У гарних кольорах
- Календаріом друковане українською мовою
- Свята означені чітким червоним друком

1 за 25ц.
6 за \$1.25

Належитість треба посилити разом із замовленням.

На С. О. М. Жилинський.

- Гетьман Мазепа на коні
- Завишталі козацьки
- Тарас Шевченко — Кобзар
- Христос добрий пастир
- Серце Пресвятої Діви Марії
- Серце Ісуса Христа
- Святині Миколай
- Вашингтон і Ліпкольні
- Бетси Росс шне Американський прапор
- Гірське село в Америці
- Зимовий вид — Віхтал на прогулку
- Діти, що їх ангел стереже
- Чотири-річний форія Американської армії з прапорами.
- Статуя Свободи і Американський Прапор
- Діточий марш до побід

Замовлення слати на адресу:

“Svoboda”
P. O. Box 346
Jersey City, N. J.

ПІДПІРАЙТЕ СВОІХ БІЗНЕСМЕНІВ

ВАСИЛЬ ПРИШЛИК

ВИРІШНИЙ І ПРОДАВЕЦЬ МЕБЛІ В “GRANT CIRCLE UPHOLSTERY CO., Inc.” 2469 WEBSTER AVENUE Near 188th St. B R O N X, N. Y. Має на складі РІЗНІ МЕБЛІ доброї якості, по дешевій ціні. Telephone: FORDham 5-4666.

ЦІЛИЙ ПОХОРОН з прагатию

трудою, двома автами, нараваном, багьсамуванням, викиданням Похоронного Дому і т. д. \$295.00

Всє, чого треба, з виїмком однієї я належитості за церковну відправу й півліт.

S. KANAI KAIN
433 STATE STREET,
PERTH AMBOY, N. J.
Phone: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Обслуга шпра і чести
383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.
Phone: ESsex 3-5347

ІВАН БУНКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
зарядка погребам по ціні так шпільній як \$150.
ОБСЛУГА НАРКАША

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th St., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕРШІЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

НА ФІЛІДЕЛЬФІЮ
І ОКОЛИЦІ

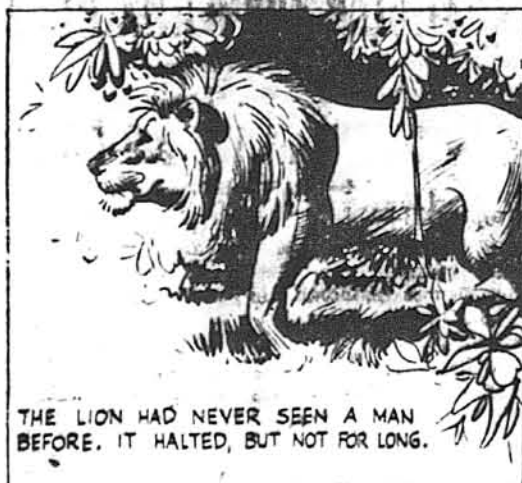

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ

cor. FRANKLIN & BROWN STS.,
PHILADELPHIA, PA.
Tel. Market 1320.
ОБСЛУГА В ДЕНІ І В НОЧІ

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНІМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В БРОНКСІ, БРОУКЛІНІ, НЬЮ-ЙОРКУ І ОКОЛИЦІХ
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL:
787 PROSPECT AVENUE,
(cor. E. 185 St.), B R O N X, N. Y.
Tel.: MEtro 5-6577

THE LION HAD NEVER SEEN A MAN BEFORE. IT HALTED, BUT NOT FOR LONG.

INSTINCTIVELY THE HUNGRY BEAST KNEW THE STRANGER WAS A RIVAL IN THE PIERCE STRUGGLE FOR FOOD. IT CHARGED.

TARZAN COOLLY APPRAISED HIS FOE—SMALL, SCRAPPY BECAUSE OF THE SCARCITY OF GAME, AND, FOR THE SAME REASON, VERY SAVAGE.

AND NOW THE FEROCIOUS BEAST WAS UPON HIM!

Лев ніколи в житті не бачив іще чоловіка. Побачивши Тарзана він на хвилину зупинився, щоб приглянутись доб-ре тій новій істоті.

Але довго він не приглядався. Він інстинктом відчув, що тут має сильного суперника, коли ходити про роздобуття харчів. Він кинувся на Тарзана.

Але Тарзан стояв непоруш-но, розцінюючи силу льва. Лев не був з найбільшого гатунку, мабуть через те, що на острові мало було хар-чів.

Але й з браку харчів той сам лев був дуже злісний і завзятий. Він тепер гнався з цілої сили на Тарзана і був вже ось ось коло нього.